

Kohtuasi C-737/19**Eelotsusetaotlus****Saabumise kuupäev:**

7. oktoober 2019

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Tribunal administratif de Montreuil (Montreuil' halduskohus, Prantsusmaa)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

27. september 2019

Kaebuse esitaja:

Bank of China Limited

Vastustaja:

Ministre de l'Action et des Comptes publics

[...]

Arvestades menetlust [...]:

[...] palub äriühing Bank of China Limited Üldkohtul:

1. vabastada teda maksuteatega kehtestatud kohustusest tasuda perioodi 1. jaanuarist 2012 kuni 30. aprillini 2014 eest arvestatud käibemaks ja vastav viivis kogusummas 947 033 eurot ning kohustada sellel alusel tasutud summad talle tagasi maksma;

[...]

Ta väidab, et:

- käibemaks, mille tema Prantsuse filiaal on tasunud, tehes kulutusi oma Hiinas asuva peakontori tehingute tarbeks, on üldise maksuseadustiku (code général des impôts, edaspidi „maksuseadustik“) artikli 271 jaotuse V punkti b alusel täielikult mahaarvatav, kuna need tehingud, mis on „sisemised“ seetõttu, et filiaal ja peakontor moodustavad ühtse juriidilise üksuse, jäävad käibemaksu kohaldamisalast välja; seda analüüsi kinnitab 24. jaanuari 2019. aasta

kohtuotsus Morgan Stanley & Co International [lk 2] (C-165/17, EU:C:2019:58), mis on tema suhtes kohaldatav, kuna tema filiaal tegutseb Prantsusmaal;

- viide 12. septembri 2013. aasta kohtuotsusele Le Crédit Lyonnais (C-388/11, EU:C:2013:541) ei ole tema mahaarvamisõiguse kindlaksmääramisel asjakohane, kuna see otsus ei piira filiaali õigust arvata maha käibemaks kuludelt, mida tehakse peakontori tegevuse toetamiseks; maksuhaldur on asunud selle otsusega vastupidisele seisukohale, võttes peakontorilt filiaalile laekunud summad arvesse mahaarvamisõiguse arvutamisel;
- [...] [siseriiklikku õigust puudutav väide]
- [...] [väide, mis põhineb ELTL artiklil 49]
- [...] [Prantsuse-Hiina maksulepingut puudutav väide]

[...] [lk 3]

[...] [menetluse käik ja viidatud õigusaktid, sh eelkõige nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiiv 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (ELT 2006, L 347, lk 1)]

Võttes arvesse järgmist:

1. Hiina õiguse alusel asutatud äriühingu Bank of China Limited'i Pariisi filiaalis viidi läbi raamatupidamise kontroll, mille tulemusel saatis maksuhaldur talle ajavahemiku 1. jaanuarist 2012 kuni 30. aprillini 2014 eest käibemaksu teate. Kontrolliosakond seadis kahtluse alla sisendkäibemaksu mahaarvamise õiguse kuludelt, mida filiaal kandis seoses tema Hiinas asuva peakontori ja teiste filiaalide laenutehingutega maksuseadustiku artiklite 256, 259 ja 271 ning sama seadustiku II lisa artiklite 205 ja 206 alusel. Maksukohustus nõuti sisse 29. veebruari 2016. aasta teatega. Maksuhaldur jättis äriühingu 22. detsembril 2016 esitatud vaide 28. veebruari 2017. aasta otsusega rahuldamata.

Vaidluse ulatus:

2. [...] maksukohustuse summa koos viivisega on 901 394 eurot. [...].

Kohustusest vabastamise nõue:

[...] [lk 4] [...]

Mis puudutab kaebuse teisi väiteid:

6. 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ artikli 168 kohaselt: „*Kui kaupu ja teenuseid kasutatakse maksukohustuslase maksustatavate tehingute tarbeks, on maksukohustuslasel õigus selles liikmesriigis, kus ta neid tehinguid teeb, käibemaksust, mida ta on kohustatud tasuma, maha arvata: a) käibemaks,*

mis kuulub tasumisele või on tasutud selle liikmesriigi territooriumil kaupade või teenuste eest, mille talle on tarninud või osutanud või tarnib või osutab mõni teine maksukohustuslane; [...]“.

Sama direktiivi artiklis 169 on sätestatud: „Lisaks artiklis 168 nimetatud mahaarvamisele on maksukohustuslasel õigus artiklis 168 nimetatud käibemaks maha arvata, kui kaupu ja teenuseid kasutatakse järgmiste tehingute tarbeks: a) seoses artikli 9 lõike 1 teises lõigus nimetatud majandustegevusega väljaspool seda liikmesriiki, kus maks tasumisele kuulub või kus maks on tasutud, tehtavad tehingud, mille puhul võiks maksu maha arvata, kui need oleksid tehtud selles liikmesriigis; [...] c) tehingud, mis on maksust vabastatud artikli 135 lõike 1 punktide a–f kohaselt, kui teenuse saaja asub väljaspool ühendust või kui nimetatud tehingud on vahetult seotud ühendusest välja ekspordiks ettenähtud kaupadega.“.

7. 24. jaanuari 2019. aasta kohtuotsuses Morgan Stanley & Co International (C-165/17, EU:C:2019:58) otsustas Euroopa Liidu Kohus esiteks, et „[n]õukogu 17. mai 1977. aasta kuuenda direktiivi 77/388/EMÜ kumuleerivate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta – ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas¹ artikli 17 lõikeid 2, 3 ja 5 ning artikli 19 lõiget 1, samuti nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi, artikleid 168, 169 ja 173–175 tuleb tõlgendada nii, et ühes liikmesriigis registreeritud filiaali kantud kulude puhul, mis on seotud samal ajal käibemaksuga maksustatavate ja käibemaksust vabastatud tehingutega, mida tegi selle filiaali teises liikmesriigis asuv peakontor, tuleb kohaldada mahaarvatavat osa, mis on murdarv, mille nimetaja moodustab käibemaksuta käive üksnes nendest tehingutest ja mille lugeja moodustavad maksustatavad tehingud, mille puhul võiks samuti maksu maha arvata, kui need oleksid tehtud filiaali registreerimise liikmesriigis, sealhulgas siis, kui mahaarvamiseõigus tuleneb filiaali kasutatud valikuõigusest, mis seisneb selles riigis tehtud tehingute käibemaksuga maksustamises.“.

Teiseks otsustas Euroopa Kohus ka, et „[k]uuenda direktiivi 77/388 artikli 17 lõikeid 2, 3 ja 5 ning artikli 19 lõiget 1, samuti direktiivi 2006/112 artikleid 168, 169 ja 173–175 tuleb tõlgendada nii, et selleks et määrata kindlaks ühes liikmesriigis registreeritud filiaali üldkuludele kohaldatav mahaarvatav osa [lk 5], mida kasutatakse samal ajal selles riigis nii filiaali enda kui ka teises liikmesriigis asuva peakontori tehingute tegemiseks, tuleb arvesse võtta mahaarvatava osa moodustava murdarvu nimetajas nii selle filiaali tehtavaid tehinguid kui ka peakontori tehinguid ning selle murdarvu lugejas peavad olema näidatud lisaks sama filiaali maksustatavatele tehingutele üksnes peakontori tehtavad maksustatavad tehingud, mille puhul võiks samuti maksu maha arvata, kui need oleksid tehtud asjaomase filiaali registreerimise riigis.“.

8. Esiteks, [...] äriühing Bank of China Limited leiab [...], et eeltoodu on tema olukorra suhtes kohaldatav. [M]aksuhaldur on seisukohal, et Euroopa Kohtu poolt kehtestatud eeskirjad ei võimalda maha arvata käibemaksu, mida taotleb

¹ EÜT 1977, L 145, lk 1; ELT eriväljaanne 09/01, lk 23.

liikmesriigis asuv filiaal ning mis puudutab selles riigis tehtud kulutusi väljaspool Euroopa Liidu liikmesriiki, käesoleval juhul Hiinas asuva peakontori tehingute tegemiseks. Sellest kohtuotsusest ei nähtu, et Euroopa Kohus, kellele sellist küsimust ei esitatud, kavatses reguleerida suhteid liikmesriigis asutatud filiaali ja tema kolmandas riigis asuva peakontori vahel. See küsimus tekitab tõsiseid raskusi, arvestades nimelt liikmesriikide vahel ning liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel kasutuses olevate halduskoostöö vahendite erinevust ning neutraalse maksustamise põhimõtet. Seega on vaja välja selgitada, kas 24. jaanuari 2019. aasta kohtuotsuses *Morgan Stanley & Co International* (C-165/17, EU:C:2019:58) väljendatud seisukohad, mis on taasesitatud eelmises punktis, on kohaldatavad juhul, kui liikmesriigis asuv filiaal teeb ühelt poolt käibemaksuga maksustatavaid tehinguid ja teiselt poolt osutab teenuseid peakontorile ja filiaalidele, mis asuvad kolmandas riigis.

9. Teiseks, poolte vahel ei ole vaidlust selles, et filiaal ja peakontor moodustavad vaid ühe ja sama juriidilise üksuse. Kui ühes liikmesriigis asuv filiaal taotleb mahaarvamisoigust, mis põhineb kulutustel, mis ta tegi teenuste osutamiseks oma kolmandas riigis asuva peakontori kasuks, st finantsteenuste ja pangandusteenuste ekspordiks, tuleb küsida, kas maksukohustuslane võib artikli 169 punkti a või c alusel käibemaksu maha arvata.

10. Kolmandaks tuleb juhul, kui vastus esimesele küsimusele on jaatav, ja juhul, kui filiaal võib taotleda mahaarvamist artikli 169 punkti a alusel, kindlaks teha, millisel tingimusel võib kolmandas riigis asuva peakontori pangandustehinguid käsitada mahaarvamisoigust andvatena, kui need oleksid tehtud selles liikmesriigis, kus kanti käibemaksuga maksustatud kulud. Kui vastus esimesele küsimusele on jaatav, siis juhul, kui filiaal võib taotleda mahaarvamist artikli 169 punkti c alusel, on küsimus selles, millistel tingimustel võib teenuse saajat pidada asutatuks väljaspool Euroopa Liitu, kui filiaal asub Euroopa Liidus ning moodustab oma peakontoriga ühe ja sama juriidilise üksuse.

11. Need küsimused tekitavad tõsiseid tõlgendusraskusi, mistõttu tuleb need esitada Euroopa Liidu Kohtule, enne kui otsustada äriühingu Bank of China Limitedi esitatud kaebuse üle. **[lk 6]**

OTSUSTAS:

Peatada äriühingu Bank of China Limited'i esitatud kaebuse suhtes menetlus, kuni Euroopa Liidu Kohus on võtnud seisukoha järgmistes küsimustes:

1. Kas 24. jaanuari 2019. aasta otsuses kohtuasjas C-165/17 „*Morgan Stanley & Co International plc vs. Ministre de l'Économie et des Finances*“ väljendatud seisukohad on kohaldatavad juhul, kui liikmesriigis asuv filiaal teeb esiteks käibemaksuga maksustatavaid tehinguid ja teiseks osutab teenuseid peakontorile ja filiaalidele, mis asuvad kolmandas riigis?

2. Kui ühes liikmesriigis asuv filiaal taotleb mahaarvamisoigust, mis põhineb kulutustel, mis ta tegi teenuste osutamiseks oma kolmandas riigis asuva

peakontori kasuks, st finantsteenuste ja pangandusteenuste ekspordiks, siis kas maksukohustuslane võib artikli 169 punkti a või c alusel käibemaksu maha arvata?

3. Kui vastus esimesele küsimusele on jaatav ja juhul, kui filiaal võib taotleda mahaarvamist artikli 169 punkti a alusel, siis millisel tingimusel võib kolmandas riigis asuva peakontori pangandustehinguid käsitada mahaarvamisõigust andvatena, kui need oleksid tehtud selles liikmesriigis, kus kanti käibemaksuga maksustatud kulud? Kui vastus esimesele küsimusele on jaatav ja juhul, kui filiaal võib taotleda mahaarvamist artikli 169 punkti c alusel, siis millistel tingimustel võib teenuse saajat pidada asutatuks väljaspool Euroopa Liitu, kui filiaal asub Euroopa Liidus ning moodustab oma peakontoriga ühe ja sama juriidilise üksuse?

[...][lk 7][...][allkirjad]

TÖÖDOKUMEN